

Suur Kõmu küsitlus

Septembri keskel koostasime küsitluse, kus esitasime õpetajatele ja 6.-12. klassi õpilastele mõningaid küsimusi: suve tegemised, ettepanekud kooliraadiole ja õpilasesindusele ja osalemine kohaliku omavalitsuse valimistel. Vastuseid oli kokku ligikaudu 50 - seega ei vastanud küsitlusele umbes pooled oodatavast hulgast. Suur tänu, kes viitsisid olla aktiivsed.

1. küsimus: Mis oli sinu suve kõige eredam mälestus?

Kõige populaarsem vastus sellele küsimusele oli suvine laulu- ja tantsupidu (oleme järelikult suur laulutantsurahvas). Paljud käisid kusagil reisimas, nt. perega Saaremaal ja mujal Eestis või Hispaanias, mõni õpetaja oli seotud Lihula naiskoori kontsertreisiga Valgevenesse. Paljud puhkasid (magasid ja sõid) ning oli ka mõni *Weekend Festivali* külalaja. Käidi spordivõistlustel, tehti remonti.

2. küsimus: Milliseid tundeid tekitab sinus fakt, et meil on sellest õppeaastast 5 vaheaega?

Leidus kahte sorti vastuseid: positiivseid ja negatiivseid. Enamus õpetajatest ja peaaegu kõik õpilased olid selle poolt. Kuid leidus ka üksikuid, kes olid 5 vaheaega suhtes skeptilised või koguni vastu. Arvati, et kuna mais ja juunis on õpilasi niigi võimatu õpetada, teeb suvevaheaja edasi lükkamine õpetamise veel võimatumaks. Samas õpilased mõistsid, et koormus on nüüd ühtlasemalt jaotatud ja kevadväsimus mõjutab koolitööd vähem.

3. küsimus: Milliseid ettepanekuid on sul kooliraadio meeskonnale?

Vastused sellele küsimusele olid üsna sarnased. Kokkuvõtvalt soovitakse kuulda nii rokki kui ka klassikat, muusikat nii suurtele kui ka väikestele. Koolis lastav muusika ei tohiks sisaldada roppusi ning

peaks olema pigem õpilasi rahustav. Sooviti ka seda, et kooliraadios oleks ka saated, näiteks sünnipäevalaste õnnitlemine ja pommuudiste edastamine nii koolist kui ka maailmast. Ja muide, eestikeelsest *Despacitost* on kõigil kopp ees.

4. küsimus: Milliseid ettepanekuid on sul kooli õpilasesindusele?

Sooviti rohkem üritusi, sekkumist kooliellu ja suuremat aktiivsust. Olge nähtavamad!

5. küsimus: Kas kavatsed osaleda kohaliku omavalitsuse valimistel?

Enamus vastanutest ütles „jah” ning need, kes vastasid „ei”, polnud valimiseks piisavalt vanad. Oli ka üksikuid, keda valimised lihtsalt ei huvita.

6. küsimus: Milliseid artikleid sooviksid näha koolilehes?

Õpetaja Heli soovib, et õpilased tuleksid ise tema juurde, ning kirjutaks ise artikleid, mis neid huvitavad, mitte ei oota, kui neil palutakse mõnest väljasõidust või peost kirjutada.

Soovitakse lugeda intervjuusid vilistlastega, artikleid spordist, moest, tähtsatest uudistest, kooli huviringidest ja koolivälisest tegevusest. Soovitakse näha ka õpilaste tehtud pilte ja koomikseid.

7. küsimus: On teil ettepanekud?

Õuetunnid ja vahetunnid, kus kõik on õues. Keskkoolis soovitakse näha rohkem valikaineid. 11.-12. klassi kehalise tunnid võiks olla viimased. (Huvitav, miks?!) Stendid on tühjad - need tuleks täita! (Millega? Kes peab täitma?) Soovitakse, et kooli raamatukogu oleks rohkem lahti.

Täname veelkord kõiki, kes vastasid. Eriti Super Mariot ja Marco Polot, kes hiilgasid oma väga omapäraste ja informatiivsete vastustega (nt „Millal süüa saab?” ja „Kartul.”).

Järgmine kord ootame veel suuremat osalust, tänu teie vastustele saame üheskoos ehk midagi siiski meie õpikeskkonnas paremaks muuta.

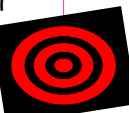

Anneli Riisalu ja Anita Lipu, 10. kl

Kunstiringi laste tööd teemal „Autoportree suurte prillidega, milles peegeldub suvemälestusi”, juhendaja Kaidi Uueda.

Suveelamust mul mingit erilist rääkida ei ole, aga on üks hiljutine lugu, mis läks südamesse. Võtsin ükspäev oma viieaastase lapse Turbasse tööle kaasa. Päeva jooksul käis mul kabinetis üsna mitu last vestlusel. Üks 2. kl tüdruk oli väga pahas tujus, muudkui jauras ja jonnis. Mul oli temaga kõvasti tegemist, aga lõpuks see tüdruk leibus ja oli jälle heas tujus, tuli mind lausa kallistama. Pärast mu väike tütar ütles, et tahaks mulle kohe medali anda, et ma sain selle tüdruku tuju heaks. Tahtis mulle oma lauluvõistluse medali anda. Nii suur tunnustus nii väikeselt inimeselt. **Maria Mäe, sotsiaalpedagoog**

..... Kullamaa kooli asemel tegutseks siin mõnda aega üks Londoni* kool. Ütleme näiteks kuu aega. Kas siis oleks midagi teistmoodi? Oo ja! Kas see teistmoodi on hea või halb, sõltub lugejast – millised on tema ootused koolile. Lugege ja mõelge, mis oleks, kui .....

Kui laps alustab kooliteed, siis dokumente kooli sisse andes peab lapsevanem allkirjastama terve hunniku pabereid erinevate nõudmistega: et laps ei hilineks kooli, ei puuduks põhjusega, ei tegeleks rassilise diskrimineerimisega, et laps täidaks arvutiklassi ülrängeid reegleid, et laps ei tule kooli meigituna, ehituna ja lakituna, et mobiiltelefoni kasutamine kooli territooriumil on keelatud, et 10 põhjusega puudumise korral võidakse laps kooli nimekirjast kustutada. Kuidas tundub? Mõne jaoks kindlasti nagu vangla.

Kui lapsevanem ei suuda tagada, et laps täidab kooli reegleid, kutsutakse ta direktori juurde aru andma. Kooli direktor põhjendab koolis kehtivat ranget korda sellega, et õpilasel on siis turvalisem – laps ei pea kogu aeg mõtlema, kas mingi asi on niimoodi või teistmoodi. Asjad on, nagu kooli reeglid need paika on pannud. Minu meelest väga loogiline seletus, sest kui pole rangelt fikseeritud reegleid, siis kes otsustab, mis on lubatud ja kellel üldse on lubatud.

Mõnele on kõik lubatud (aga miks?) ja mõne teise puhul ei ole nagu mitte midagi lubatud (miks?). Mõne lapse puhul pigistad ka suurema eksimuse puhul silma kinni (sest üldiselt ju tubli laps ikkagi!), aga teise puhul tundub ka väikseim eksimus kohutava jultumusena. Kui oleks reeglid, mis kehtivad kõigile, siis sellist ebavõrdset kohtlemist ei saaks ju esineda. Seega, oleks ju turvaline küll. Turvalist tunnet on vaja ju eelkõige õpilastele, sest ebavõrdne kohtlemine tekitab trotsi, viha, lugupidamatust, ja sealt edasi tulevad kõik muud hädad – kaob tahe püüda, langeb motivatsioon, tulevad käitumisprobleemid.

Muide, selle konkreetse kooli ukse taga on pikk järjekord lastest, kes kõik tahaks seal õppida. Ja mis veelgi huvitavam – õpilased selles koolis on rõõmsad, sest tunnid on väga huvitavad (loe lähemalt Õpetajate Lehest 2011, 21. okt). Aga kes

ei oleks rõõmus, kui kohe hommikul öeldakse sulle: “Hämmastav! Sa oled nii tark!” või “Taevake, kuidas meie klassi lapsed suudavad mind oma tarkusega üllatada!”

Mida ma võtaks Londoni koolist üle juba praegu? Olen jälginud värskaid kümnendikke, nende kulgemist keskkooli lõpetamise poole ning siis sügavalt ohtes vaadanud nende riigiekсамите tulemusi. Ja nii kahju on. Kahju on sellest, et väga mitmed võimekad õpilased ei pühenda end õppimisele. Tundidest puududes sulgevad nad juba ammu enne lõpuksameid mitmed ukse, mis tegelikult võiks olla avatud. Ma võtaks inglasele üle selle, et kui lapsevanem on nõus lapse otsusega jätkata haridusteed keskkoolis, siis ta peaks allkirjastama oma nõusoleku, et ta vastutab selle eest, et ta laps ei hiline tundidesse, ei puudu põhjusega, peab kinni tähtaegadest. Kui pole nõusole-

kut, pole ka garantiid, et probleemide korral saaks loota lapsevanema toele. Praegu ma näen ühe põhjusena, miks õpilastel pole motivatsiooni koolis käia, just kodu nõrka tuge – eelkõige saab last motiveerida kodu, väga palju sõltub sellest, kuidas kodus väärtustatakse haridust, õppimist, üldse pingutamist ja raskuste ületamist. Õppimine ongi raske töö ja siin on vaja kodu tuge. Ma ei mõtle mitte ülesannete ära tegemist, vaid moraalselt tuge ja tunnustust lastele. See lause, et “ega ta minu jaoks ei pea õppima, enda jaoks peab ikka” ei kehtinud vanasti ja ei kehti ka praegu. Me kõik teeme midagi kellegi jaoks. Ja kui selle tegevuse vilju on lapsel hiljem mõnus nautida, siis on see ju kindlasti ka nauding vanematele. Kas pole siis? Kui keskkoolinoor ei taipa õppida iseenda pärast, õppigu siis kasvõi oma vanemate jaoks. Asi seegi. Kolm aastat

ei ole siis vähemalt ainult sooja söögi ja sõprade pärast kooli vahet sõidetud.

Tegelikult hakkab kooliskäimise eesmärk hägustuma juba palju varem kui keskkoolis. Ma näen põhikooli õpilasi, kelle peamine elu käib Facebook'is ja la “Sa vihkad mind, a ma vihkan sind ka”. Sõimatakse üksteist sellepärast, et “keegi on suhtes kellegagi, kes on tegelikult suhtes hoopis teisega”. Sellised suured mured siis lastel. Aga kuue lausega oma perekonda inglise keeles tutvustada ei oska. Või näiteks algklassilapsel on koolis kaasas tulipunane huulepulk, millega ta aegajalt oma huuled üle võõpab ja siis mängleva kergusega avab nutitelefoni Facebooki konto, mida tal vanuse poolest veel olla ei tohiks, aga kui ema lubab, siis on ju kõik okay.

Ma arvan, et see oleks täitsa hea mõte, kui näiteks kuu aega elaksime me siin Londoni kooli reeglite järgi. Tuleks ka suks kõigile. **H. Mäe**

<http://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?d&d=opetajateleht20111021.1.13>

*Range kord Londoni kahes koolis (Kersti Koppel 2011, Õpetajate Leht 21.okt)

Algklassilaste muljeid AHHA keskest:

Minu Korfu

Korfu on üks rohelisemaid saari Kreekas. Ja seda just tänu rohkele vihmasadudele, mis kestavad septembrist maini, ning tuhandetele oliivipuudele, mis katavad saare maastikku.

Korfu saare pindala on 592 km². Saar on mägine, kõrgeim tipp on 906 m kõrgune

Väljasõidud

9. klass käis Muraste looduskoolis ja tutvus Põhja- Eesti pankrannikuga. 5.-8. kl käisid Elistvere loomapargis ja Jääaja keskus. Alklassid käisid Ahhaa keskus.

Elistvere loomapargi ilves tundis värske saagi lõhna.

Pantokratorase mägi.

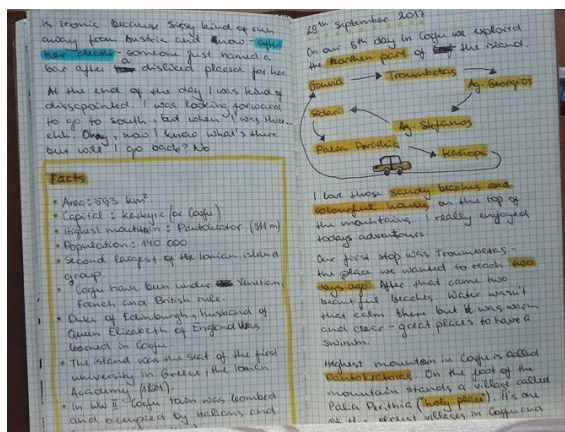
Oma elust Korfu saarel on väga kaasakiskuvalt kirjutanud kirjanik ja looduskaitaja Gerald M.

Durrell (1925-1995) oma raamatus "Minu pere ja muud loomad".

Septembri lõpus käis oma Korfut avastamas 9.kl õpilane Maarja Kask. Tema suur unistus, näha oma silmaga seda maad, millest räägib Durrelli "Minu pere ja muud

Dear diary,

loomad", sai teoks. Ka Maarja ei avastanud Korfut üksi, vaid koos oma perega. Ka Maarja kirjeldab oma Korfu-elamusi sama kaasakiskuvalt kui Durrell.

Enne reisi sai Maarja minult kaasa ülesande pidada päevikut, kuhu saaks lühidalt kirja kõik seal saarel kuuldu ja nähtu. Ühtegi muud ülesannet inglise keele tundidest polnud vaja teha. Tulemus oli hämmastav. Ma lugesin seda päevikut hästi aeglaselt, et midagi ei läheks kaotsi—süvenesin ka kõikidesse joonistesse ja piltidesse—ja mul tekkis sama tunne nagu mõne inglise autori juturaamatut lugedes. Maarja oskab kirjeldada inimesi ja olukordi

"When the sun has risen, it's so hot and beautiful that I just can't stop smiling" (tsitaat Maarja päevikust)

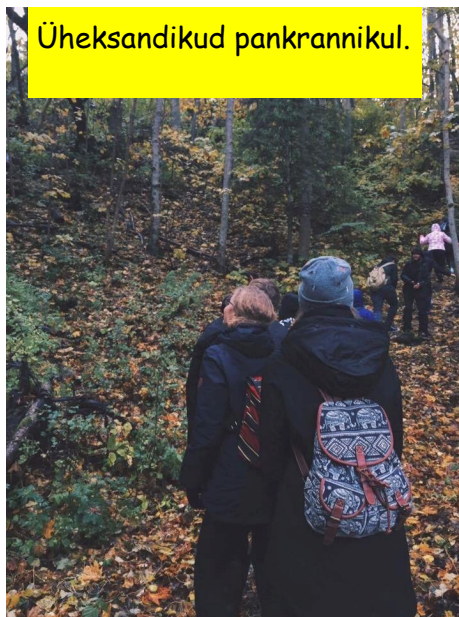
ni, et tunda on ka tema emotsioone ja meeletulid ilma, et ta seda otseselt välja ütleks.

Kui kedagi huvitab, siis Maarja kindlasti laenutab välja oma reisipäevikut. Kas ta selle ka eesti keelde tõlgib, pole teada. Aga võib-olla laseb pinginaabril tõlkida.

Heli Mäe

Üheksandikud pankrannikul.

7. ja 8. kl omad Jääaja keskus ülesannet lahendamas, sõltub muidugi, mis ülesanne kellelgi oli.)

Õpilasesinduses

Oleme õpilasesinduses igasuguseid probleeme arutanud. Kuid mitte alati pole me häid lahendusi leidnud. Näiteks leiame, et algklassilaste jooksmine maja peal on üpris tüütu. Ja ohtlik ka, sest nii võivad nad ise haiget saada, aga ka teistele õpilastele ja õpetajatele haiget teha, kui otsa jooksevad.

Söökla juurde oleks vaja kätetuivatuspaberit, aga kahjuks ei saa seda sinna panna, sest mõned õpilased peavad vajalikuks see paber sealt tervenisti välja võtta ja kooli peale laiali loopida. Miks on vaja niimoodi teha?

Järgmine probleem on see, et mõned õpilased käivad vahetundides kuskil nurgataga suitsetamas. Siis minnakse selle vänge tubakahaisuga tundi ja teised peavad seda taluma.

Septembris oli kool liiga külm, osa õpilasi käis lausa jopedega tundides. Praegu on kütmine regulaarne ja seega külm ei ole.

Suur probleem on see, et õpilastele meeldib tunni ajal telefonis oma asju ajada. See ei meeldi õpetajatele ega ka kaasõpilastele. Õnneks on nüüd paljudes klassides mobiiliriivulid ehk taskud, kuhu tuleb telefonid tunni alguses tuua. Seda võiks kõik õpetajad nõuda, siis on ühesugused reeglid igas tunnis.

Häirib ka see, kui tunnis süüakse.

Sisejalatseid ei taheta kanda. Ega vist peale väikeste ei vahetagi keegi oma jalanõusid. Põrandad on liivased ja nii on koristajatel palju tööd ning õhk on tolmust paks.

P ü ü a m e kõik koos n e n d e l e probleemidele lahendusi leida, et koolielu oleks hea ja turvaline.

Maria-Lota Nikulina, 7. kl

Mis neist sai?

Üheksandikud jäid põhiliselt edasi meie enda keskkooli, aga liiguti ka kodust kaugemale:

Virdžinja Nargla—LÜG

Elen Lehtmaa—LÜG

Margo Turu—Tln Tööstushariduskeskus, metallipinkidel tööd

Rasmus Karus—Kehtna Kutsehariduskeskus, masinad

Lorena Kolla—Pärnumaa Kutsehariduskeskus, kokk

Kullamaa Keskkoolis jätkavad õppimist:

Anita Lipu, Anneli Riisalu, Eneken Vendel, Ceitlin Kööbi, Rain Viks, Lauri Koks

Kaheteistkümnendikud läksid kõik oma teed:

Sirle Suuster—Tallinna Ülikool, matemaatika

Tiina Põlma—Tln Ehituskool, maaler

Meril Topper—Tln Majanduskool, õigusassistent

Andra Salumaa—Tln Tööstushariduskeskus, hotelliteenindus

Kadi Kuuser—Tln Majanduskool, sekretär

Janno Alike—sõjavägi

Rait Roosileht—Kehtna Kutsehariduskeskus, plaatija

Angeelika Lõps—tööle

Kristi Kütt—Tln Majanduskool, ärikorraldus

Marit Mällo—tööle

Merle Humal—tööle

Mürsikud sõitsid majast välja

Jääaja keskus oli pikk loeng planeet Maa eluloost. Lapsed said ka kaasa rääkida. Lausa üllatav, kui palju teavad viiendikud **Reneti, Aleksandra ja Getter** vulkaanidest, kliima soojenemisest, keskkonna saastamisest ja meteoriididest. Algklassides on ikka korralik vundament laotud. Kui tüdrukud hätta jäid, aitas 6. kl Kristjan oma tarkusega hädast välja. Jääaja keskus on suur—osa poisse kasutas aega kolme korruse vahet jooksmiseks, vetsu külastusteks ja kõikide majas leiduvate asjade katsumiseks—igähele oli midagi. Tegelikult ootasidki lapsed rohkem praktilist tundi, kus saab ise nokitsedes maailma tarkusi avastada.

